

SAŽETAK

U periodu od 03.04. - 09.04.2025. na MS Stari Grad je konstatovano 535 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su čestice prašine. Polen ostalih alergeni biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovani tokom monitoring periodu (2. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

587 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

DA

MS Stari Grad

(Mjerni period: 03.04. - 09.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 535 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Alnus* (9 pol. zr/m³ ili 1,68%), *Betula* (156 pol. zr/m³ ili 29,16%), *Carpinus* (157 pol. zr/m³ ili 29,35%), *Pinaceae* (5 pol. zr/m³ ili 0,93%), *Populus* (98 pol. zr/m³ ili 18,50%), *Salix* (99 pol. zr/m³ ili 18,50%) i *Tax/Jun* (11 pol. zr/m³ ili 2,06%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su umjerene koncentracije polena drveća (535 pol. zr/m³ zraka) i to: johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polen utvrđene su 07.04. (ponedjeljak), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u petak (04.04) i subotu (05.04).

TRENUTNO CVJETAJU:

Salix sp.

Carpinus sp.

Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

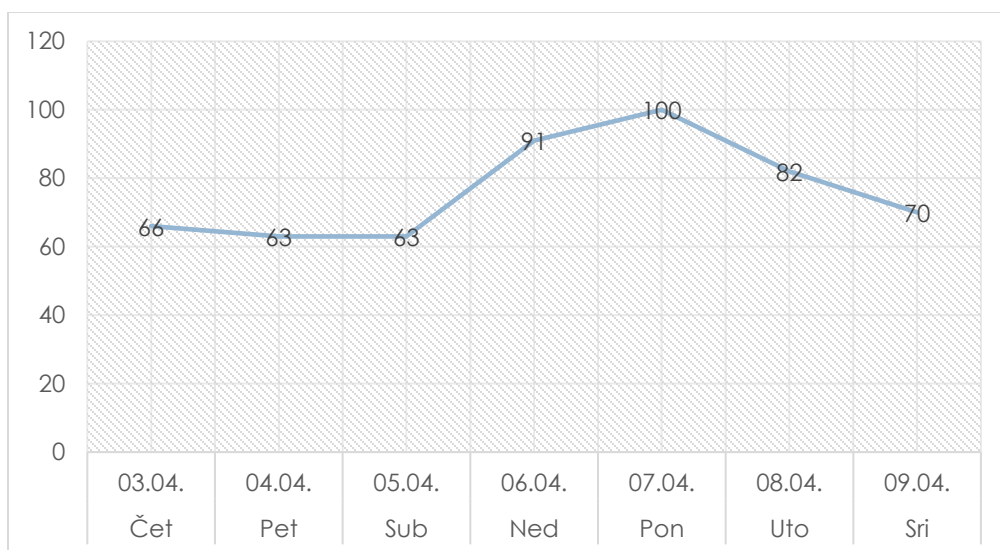
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se blagi porast polen drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

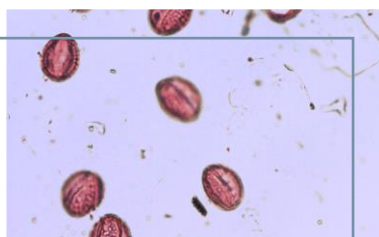
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

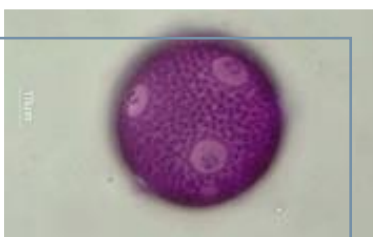
POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan pad polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 05.04. - 11.04.2024. godine konstatovano ukupno 655 pol. zrna/m³ zraza, dok je za period 03.04. - 09.04.2025. godine konstatovano ukupno 535 pol. zrna/m³ zraza. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, lijeske, oraha, borova, topola, vrbe, tise, čempresa i brijesta, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena johe, breze, graba, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

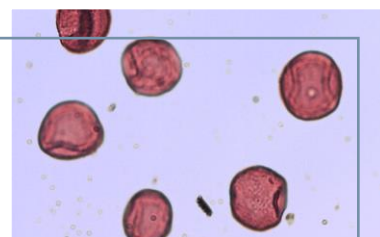
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

Salix sp.

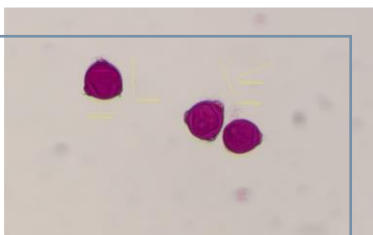
Carpinus sp.

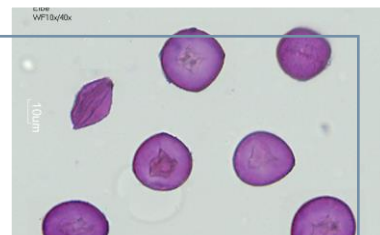
Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	03.04.	0404.	05.04.	06.04.	07.04.	08.04.	09.04.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	5
Betula (breza)		☒ ☒	☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	145
Carpinus (grab)		☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	132
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Juglans (orah)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Pinaceae (borovi)		☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	12
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	110
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	124
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	59
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		66	68	66	80	98	104	105	587
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šiške)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		66	68	66	80	98	104	105	587
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetera i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.